

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORN VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO II.

LJUBLJANA, PETEK, 29. OKTOBRA 1937.

ŠTEV. 7.

JAZ SEM KRALJ!

V zgodovini narodov in držav so se menjavale najrazličnejše oblike vladavin. Kraljestvu je navadno sledila tiranija, tiraniji ljudovlada, ljudovladi oligarhija, tej zopet diktatura itd., dokler ni državna tvorba sploh razpadla.

Le eno vladstvo je, ki ne pozna spremembe vladavine: božja država, ki ji kraljuje Kristus Kralj. Od časa, ko je pred sodnim stolom oholega rimskega namestnika v Palestini izjavil skrivnostni Galilejec: »Da, kralj sem!« — pa do časa, ko so pred očmi kulturne Evrope tisoči španskih mučencev zmagoslavno umirali z neuklonljivim krikom na ustih: »Živel Kristus Kralj!« — je preteklo tisoč devetsto let. In Kristus ni nehal kraljevati, njegovo kraljestvo stoji nezmagano danes in vekomaj.

Toda samo Kristus ima v tem kraljestvu oblast. Mnogi bi danes hoteli, da bi zraven Kristusa sedel na prestolu božjega kraljestva še kak Marks ali Stalin ali kak »Führer«. Toda le Kristus je vladar v božjem kraljestvu. In ko si danes razni pokreti od nacionalnega

socializma pa do brezbožnega komunizma prisvajajo absolutno pravico nad božjim kraljestvom, je treba še posebej zaklicati: »Samo Kristus je gospodar in kralj v božjem kraljestvu! Njemu samemu je dana vsa oblast, in le njegovo kraljestvo ne bo videlo konca.«

*

In še eno načelo je postavil angelski učitelj: »Naloga vladarja je, da skrbi za edinost in mir med podložniki, kajti edinost ima svoj izvor v enem« (S. th. I, 103, 3). Če se torej v zmedi modernih zablod in laži izgubimo in sovražno zadenemo drug ob drugega, se spomnimo velikih besed: »Edinost ima svoj izvor v enem.« V Kristusu in njegovem namestniku na zemlji, rimskemu škofu, ima naša edinost svoj izvor. Ko se bodo vsi katoličani zedinili v volji in željah Kristusovega namestnika, ko bodo njegove odloke bodisi o Katoliški akciji, bodisi o socialnem vprašanju, bodisi o komunizmu poslušali in jih izpolnjevali, takrat bo vse prešinjal duh edinosti in ljubezni, ki je vez popolnosti v kraljestvu Kristusovem.

Živeti se ne pravi čakati, ampak storiti vsako uro, kolikor je največ mogoče.

»Immortale Dei«

Pomen Leonove okrožnice

Leon XIII. je bil velik ideolog na papeškem prestolu. Izdal je dolgo vrsto tehtnih okrožnic zlasti o socialnem, državnem in političnem življenju. Te okrožnice niso priložnostnega značaja, marveč imajo trajno veljavo. V njih je papež globokoumno na osnovi nauka sv. Tomaža Akvinskega in sholastičnega modroslovja sploh pojasnjeval krščansko pojmovanje dela, družbe, življenja v družbi in državi.

Odlično mesto med Leonovimi okrožnicami zavzema okrožnica »Immortale Dei« s podnaslovom »o krščanski ureditvi držav«. Izdana je bila ta okrožnica 1. novembra 1885. Njena posebna prednost je ta, da je podal papež v njej krščanska načela o državi, o njenih kompetencah, o oblasti, o razmerju med državo in Cerkvijo v strnjeni obliki. V drugih okrožnicah ta načela posamič razvija, v tej pa je podal sistem. Zato je ta okrožnica za sistematičen študij navedenih vprašanj izredno prikladna.

Okrožnico imenujejo naravnost kompandij cerkvenega javnega prava, to je priročnik, ki podaja v zgoščenih oblikah osnovna načela iz družboslovja, državoslovja z

namenom pojasniti pravni položaj Cerkve na svetu in razmejiti njeno pristojnost tako nasproti verniku kot nasproti državi.

Da je proučevanje vprašanj, ki jih obravnava okrožnica »Immortale Dei« tudi v našem času nujno potrebno, je pokazala med drugim tudi divja gonja, ki se je vršila letošnjo pomlad in poletje proti jugoslovanskemu konkordatu. — Kakšne nesmiselne trditve, razodevajoče popolno nepoznanje krščanskih načel o državi in Cerkvi, so se z dneva v dan ponavljale!

Pri nekatoličanih, zlasti še nekristjanih, je pač opravičljivo, če teh načel ne poznajo, toda katoličani bi jih pa morali poznati.

Učni načrti po naših šolah so takšni, da o teh vprašanjih ne pripuščajo govoriti. Zato pa mora katoliški dijak nadomestiti to pomanjkljivost z lastnim študijem. Saj pač lahko vsak uvidi, da je za nas katoličane temeljnega pomena, da poznamo krščanska načela o družbi, državi, o razmerju med Cerkvijo in državo.

V strnjeni obliki podaja ta načela okrožnica »Immortale Dei«, zato jo vzemi v roke, beri jo in študiraj.

Useh mrtvih dan

Sami spomini na tiste, ki so bili in jih ni več...

Bili so in jih ni več. Rodili so se in živeli. Živeli bratom in sestram v tolažbo in blagoslov ali v žalost in gorje. Morda so živeli dolgo, morda le kratek čas. A sleherniku med njimi je konec določil Delivec življenja. Naj so verovali in upali v Delivca življenja ali ne — zgodilo se je, kakor je On določil. Naj so verovali samo v tuzemski raj ali pa onstran pričakovali povračila za svoja dejanja — stopiti so morali pred njegov sodni stol, kjer so prejeli, kakor so zaslužili.

Človek, zastonj si se upiral, zastonj si Ga tajil! Če si veroval, upal in ljubil, si prejel plačilo, če nisi, te je zadela kazen. Zakaj on te je ustvaril in njegov si, če to priznaš ali ne.

*

Brat moj, tudi zate in zame bo prišla ura, ki ji nihče ne uide. Nisva se udala slepi veri, da bova izginila v materijo kakor list novemberskega dne, ki zajadra z drevesa in pade na blatno cesto. Ali kakor žival, ki živi, pogine in strohni. Nama je smrt rešiteljica, prehod iz doline solz v pravo življenje. Saj svojim vernim, Gospod, življenja ne vzameš ampak le spremeniš. Vera vate, ki si nas posinovil, gori v naših dušah in budi upanje na boljše življenje. To daje smisel našemu bivanju na zemlji. Ti, Gospod, si in moraš biti začetek in konec vsemu našemu delovanju. Ko verujemo in upamo vate, ko ljubimo Tebe, izginjajo v nič prazne sanje o zemeljskem rajju...

*

Gospod! Daj svoj mir vsem, ki so odšli pred nami! Pa tudi nam bodi milostljiv, ko bomo po tvoji volji stopili pred Tebe. —

BREZBOZNISKA PROPAGANDA

Moskovski centralni ateistični muzej poroča, da je v dnevih pred pravoslavno Veliko nočjo obiskalo brezbožni muzej 3500 oseb.

Vodstvo centralnega muzeja je pripravljeno, da na sovjetskih ladjah »Pervoj Maja«, »Otto Schmidt«, »Molotov«, »Gribojedov« in »Lunačarski« uredi tako imenovane »kotičke brezbožnikov«, da bi se s tem ojačila propaganda za brezbožniško gibanje v inozemstvu.

LIMANICE ZA OTROKE

Mladinske skupine moskovskega odseka so sklenile, da bodo vse inozemske mladoletnike v starosti 7 do 15 let, ki bodo v pismu moskovski brezbožniški mladini opisali položaj brezboštva v svoji domovini, obdarovale s slikami Stalina, Molotova, Vorosilova, Lenina ali pa s posnetki iz Moskve, Leningrada in protiverzskimi slikami. Pisci posebno posrečenih pism naj bi na stroške brezbožnikov prišli za nekaj tednov v Moskvo.

ATEISTIČNI TEČAJ ZA FILMSKE REŽISERJE

Brezbožniki so pozvali sovjetski filmski trust »Goskino«, naj uvede posebne tečaje, kjer se bodo šolali režiserji ateističnih filmov. Vodstvo bo dobil najbrž znani režiser Eisenstein. Brez juda v slovanski Sovjetski seveda ne gre. — K tečajem bodo pripuščeni tudi inozemci.

SOVJETSKI VODITELJI

Iz knjige W. Citrina: Iskal sem resnico v Rusiji.

Na večer smo se šli sprehajati in ogledovat prodajalne. Ko smo šli mimo stanovanjskih hiš, so me presenetila velika okna in močno razsvetljena sobe. Misli bi, da tu nihče ne uporablja slabših žarnic kakor 150 watne, kajti elektrika je zelo poceni. Prodajalne so zelo revno založene, kolikor sem mogel presoditi skozi okno. Več oken je bilo razbitih.

SOVJETSKA REVŠČINA

Eden naših ruskih tovarišev je povedal, da je težavno nadomestiti zlomljene šipe, ker je malo stekla v deželi in ga primanjkuje, kakor je to z večino drugih obrtnih izdelkov. To je ena izmed pomankljivosti v sistemu, da prav nič ne skrbi za male potrebe. Okna v njegovem lastnem (pripovedovalčevem) stanovanju so bila razbita že več tednov, pa ne more dobiti novih. Prav isto je s pohištvo. Če je treba popraviti stol, ni nikogar, ki bi to naredil.

PRVA BESEDA KRITIKE

Ko sem vprašal, če ni nobenih državnih delavnic za take male zadeve, je rekel, da so, a da potrebujejo toliko časa in je toliko sitnosti, da nihče ne more imeti z njimi opravka. To je bila prva kritika (po treh tednih bivanja v Rusiji, op. prib.), ki sem jo slišal. In mož je bil sodelavec v sistemu!

KULT VODITELJEV

Ko smo šli mimo nekaterih prodajal, smo videli slike mnogih sovjetskih voditeljev. Opomnil sem v šali: »To pa je nekaj, česar ne primanjkuje. Tožilo se mi bo, ko se bom vrnil v Anglijo in ne bom videl več teh domačih obrazov. Koliko milijonov Staljinovih slik imate?«

STRAH PRED KRITIKO

Čutil sem, da se je moj spremljevalec nagnosko zdrznil in poskusil sem ga izpodbosti k debati, češ, da sem opazil, kako se boji spregovoriti kako kritiko o svojih voditeljih. Pa ni nič pomagalo. Bilo je, kakor če bi hotel razpravljati z Nemcem o Hitlerju. Take stvari so izven debate, to so verska vprašanja. Bil pa je takoj pripravljen, govoriti o revoluciji.

Noben komunist, je poudaril, ne verjame, da bi moglo do revolucije priti, če je ne izzovejo gospodarske in socialne razmere. Trdno je verjel, da bo revolucija izbruhnila v Angliji in da se bo v bližnji bodočnosti bojeval boj med kapitalističnimi državami in Sovjetsko Rusijo. Oba svetova ne moreta dalj časa obstajati drug poleg drugega.

Bombe nad Šanghajem

Kaj pomenijo bombe nad Šanghajem?

Za katoličana, ki čuti s Cerkvijo, pomenijo zopet nesrečo, ki jo je zadela. Bombe ne delajo izjem in padejo prav tako na katoliške cerkve in zavode kot na poganke templje.

Bežen pogled na katoliški Šanghaj naj nam pokaže, kaj vse lahko uniči vojna. V Šanghaju živi 40.000 katoličanov, med njimi deluje 120 duhovnikov in 750 redovnikov.

Cerkve

Trinajst župnijskih cerkev dviga svoje križe nad poganškim mestom: katedrala sv. Franciška Ksaverija, cerkev Brezmadežnega spočetja, ki je najstarejša in edina zidana v kitajskem slogu, cerkev sv. Terezije, Kristusa Kralja ... tudi Šanghajski Lurd se dviga nad prijaznim Šanghajskim gričkom. Koliko truda in napora je bilo treba, da stojijo vse te cerkve! Pa to še ni vse.

Šole

Moderno mesto hoče nuditi izobrazbo in tudi katoličani je ne smejo zanemarjati. Zato so postavili misijonarji že 90 šol. So zavodi s tisoč in več gojenci, srednje šole, ljudske šole, vrtci, obrtne šole, umetnostne šole za jezike ... Najimenaitejša in najvažnejša je pa katoliška univerza »Aurora«, ki obsega cel kompleks paviljonov, ločenih s sprehajališči in igrišči. V njih je biblioteka, čitalnica za dijake z 220 sedeži, za profesorje s 60 sedeži, gledališka dvorana s 400 sedeži, laboratoriji, delavnice, muzeji, igralnica, znanstvena dvorana; poleg vsega

internat za dijake, ki stanujejo na univerzi, in cerkev.

Zi-ka-wei

Najstarejše in najslavnejše je veliko znanstveno podjetje Zi-ka-wei, kjer je zvezdarna, meteorološki observatorij in sinološki institut. Jezuiti, ki vodijo to važno znanstveno ustanovo, pridobivajo s svojim delom katoliški Cerkvi simpatije poganških znanstvenikov in političnih oblasti. Nedaleč proč je veliko semenišče, zavod sv. Ignacija, in kar vrste se poslopja: karmel, umetnostne šole za fante in podobne za dekleta, poleg tega velika knjižnica in še in še.

Lopahongovi zavodi

Nehote se vsiljuje vprašanje, kaj je z velikimi zavodi predsednika kitajske KA — Lopahonga. Po prizadevanju tega modernega apostola je dobil Šanghaj bolnišnico sv. Jožefa, ki ima prostora za 2.000 bolnikov z različnimi oddelki in obrtno šolo za 400 sirot; bolnišnico za jetične; bolnišnico Srca Marijinega z lekarno, ki oskrbuje dnevno okoli 600 revnih bolnikov. — Šele letos je bila zgrajena dekliška srednja šola za 1.000 učenk.

Druge ustanove

Poleg Lopahongovih ustanov so še druge bolnišnice in zavetišča, med katerimi je gotovo najmoderneje urejena bolnišnica Svete Marije, kjer prakticirajo akademiki iz »Aurora«.

Vse te ustanove, ki jih je zgradila krščanska ljubezen so v nevarnosti, da jih uniči nesrečna vojna.

Dr. Alojzij Odar:

TEMELJI ORGANIZACIJE

**NAŠA POT XIV.
IZIDE V KRATKEM**

STOTISOČI IZGNANI ZARADI KRATKE OPAZKE

Zanimivo je, da se ne morem spomniti nobenega slučaja, da bi kakšen ruski komunist — ne glede na to, kako visok položaj je zavzemal — izrekel v moji navzočnosti samo eno besedo kritike nasproti kateri visoki avtoriteti v stranki.

Ne mislim sedaj samo na komuniste v Rusiji. Srečal sem v preteklem desetletju mnogo uradnikov ruske vlade in mnogo tudi drugih ruskih komunistov, a ne morem se spom-

niti, da bi kdo spregovoril najmanjšo kritiko bodisi o liniji, ki ji stranka sledi, bodisi o katerem njenem voditelju.

Slišal sem precej o strankini disciplini in vem, kaj v praksi pomeni. Leto za letom so se vršila čiščenja. Dan na dan so strankini člani videli, kako so bili izgnani stotisoči zaradi kratke opazke. Že pred kongresom l. 1933 je bilo izgnanih četrtil milijona članov.

Ni lahko priti v vodilni razred v Rusiji. Je pa zelo lahko priti iz njega.

Groza vlada v Rusiji

Newyorški časopis »Herold« objavlja zanimivo poročilo ameriškega časnika Pattersona, ki se je nedavno vrnil s svojega potovanja po evropskih državah. Letos je obiskal tudi Sovjetsko Rusijo, o kateri pravi med drugim tudi to-le:

»V Sovjetski Rusiji vlada danes paničen strah, da bi današnja podzemna revolucija mogla postati odkrita revolucija. Strah, strah, strah — teror in grozote... V Rusiji je masa postala histerična in vsak uradnik na višjem položaju trepetaja za svoje življenje.«

Patterson je dobil vtis, da je ruski narod še vedno najrevnejši in najslabše obložen v vsej Evropi. »Svo-boščine«, ki jih zagotavlja nova ustava, kot svoboda tiska, združevanja in dogovora niso nič drugega kakor navadna izmišljotina. Rusi so najbolj zatiran narod na svetu. Ječe so polne ljudi, ki so se drznili dati duška svojemu ogorčenju radi nasilne politike boljševiških oblastnikov. Patterson pravi, da ni nikjer videl kaj takega, kot je teror, pod katerim trpijo ljudje v Rusiji. Dalje navaja, da sovjetski tisk zaradi zelo stroge cenzure drži ljudske mase v popolni neinformiranosti in nepoznavanju pravega položaja.

Strahote boljševiških ječ.

Radi malenkosti lahko človek pride v ječo in spozna vse strahote, o katerih civilizirani in kulturni svet niti ne sanja.

V ječah uporabljajo proti osumljenim osebam ista sredstva, ki so se uporabljala v dneh prve revolucije, toda le s to razliko, da so jih sedaj začeli uporabljati proti tistim, ki so jih nekoč sami uporabljali proti drugim.

Ameriški časnika opisuje neko ječo, v katero mu je uspelo priti:

»Ogromna dvorana je nabito polna ljudi. Ženske niso ločene od moških, prav tako ne otroci, ki so

tudi v zaporih. Vse je tu pomešano. V glavni ječi moskovskega velikega sodnika je vse polno mrčesa, ki se plazi po ljudeh in se drži sten. Zdi se, da so se ljudje tega že tako navadili, da ga niti ne občutijo več.

Kakršenski stik z jetniki je prepovedan. Hotel sem nekatere vprašati, kako jim je, pa so me opozorili, naj tega nikar ne delam. Spremljevalci, ki so prišli z menoj, so mi to rekli sicer precej vljudno, vendar sem v njihovem glasu čutil grozno. Izjemoma mi je bilo dovoljeno jetnike videti, razgovor z njimi pa mi je bil brezpogojno prepovedan. Toda tudi to, kar sem videl, mi je zadostovalo. V duši mi je nastala misel, kako morejo ti ljudje vse prenesti, ne da bi se uprli in s silo poskusili izpremeniti svoj strašni položaj.

Zdi se, da so moji spremljevalci uganili misli, ki so me mučile. Eden izmed njih mi je dejal:

— Odtod je beg nemogoč. Pogledajte! —

Pokazal je z roko prostor pred poslopjem, kjer so bili zaprti jetniki. Na tem prostoru je bila deseterina strojnih pušk, pri katerih so bili pripravljeni strelci.

Poslopje je obdano z močnim zidom, ki je gotovo meter debel in štiri metre visok.

Pozneje sem zvedel da so v tej ječi izključno politični jetniki, ki jih potem odpredajo ali v pregnanstvo v Sibirijo ali pa s kratkim postopkom na oni svet. Z obtoženci se navadno zaprejo tudi njihove žene in otroci.«

Tudi nad boljševike pride ura maščevanja!

»Strašne so razmere, pod katerimi živi ubogi ruski narod — zaključuje ameriški časnika svoje poročilo — toda ko bo ta narod delal pravico in se maščeval nad svojimi krvniki in tlačitelji, tedaj bo Rusija zopet plavala v krvi, kajti maščevanje naroda bo strašno!«

IZ KNJIGE »DOBRVOLJCI KLADIVARJI JUGOSLAVIJE«

...Tedad pa je vstal za liberalno Rusijo popolnoma nepričakovano nepoznan in omalovaževan, a silen nasprotnik — boljševizem. Svetovni nazor boljševizma je bil za februarjsko Rusijo nepojmljiv. Ničesar ni vedela o Marksu in njegovi ideologiji. Neznani ji je bil Marksov sodelavec Engels, ki je odkrito govoril, da Slovani nikdar ne bodo dobili svojih svobodnih držav in da morajo ostati sužnji. Ves boljševiški program, njegova frazeologija, cilji in ideali so bili v resnici »pri-kazni iz četrte dimenzije«, kakor je dejal Lenin. Vsi so kolebali ali naj smatrajo za norce ali za zločince; končno so se zedinili v sodbi, da so to plačani nemški ovaduhli, ki bodo izginili, kot so prišli... Na nevar-

nost boljševiškega prevrata ali zmag-e ni mislil nihče — saj to ni bilo mogoče! In mnogo resnih osebnosti javnega življenja ni moglo verjeti vestem o prevratu niti tedaj, ko je bil že izvršen!

V tem je bil tudi vzrok za tako slaboten odpor februarjske revolucije proti oktoberski. Nasprotnike so iskali samo v desničarski kontrarevoluciji, boljševika pa so omalovaževali... Kljub svarilnim znamenjem so smatrali kot po sebi umljivo, da bo te predreže po nekaj dneh ali največ tednih odpihnili burja dogodkov... Pozabili so široke sloje seznaniti z njihovimi praviimi interesi; mislili so, da bodo z lepimi govori, z uvidnim dobrohotnim delom učenjakov, pisateljev in časnika privedli te k plenitvi in prevratu nagnjene množice k

POGUMNI OTROCI

P. Frässle poroča iz Južne Afrike, da so bili otroci njegove okolice zelo navezani na misijonarja, šolo in cerkev. Evropski brezbožni uradnik ni mogel tega gledati, zato je nahujskal zamorske poglavarje, naj jim prepovedo hoditi k misijonarjem. Zaslepljeni so ga hitro ubogali, prišli nad dečke pri pouku in jih začeli pretepati in siliti, naj gredo de-lat namesto, da posedajo v šoli. — Pa ni nič pomagalo. Drugi dan so prišli še bolj navdušeni. Pretepanje se je ponovilo. Mladi junaki so pa rekli: »Bomo videli, kdo bo močnejši in kdo bo dalje vztrajal: ali vi v pretepanju ali mi v iskanju Boga in prenašanju bolečin Zanj. — Šest mesecev se je vršilo to nasilje v 52 vaseh. — In končno: roke poglavarjev so opešale, zmagali so junaški dečki in vedno v večjem številu prihajali na misijonsko postajo.

Tako zmaguje mladi rod; čimbolj ga preganjajo, tem močnejši je.

ZAMORCI OB NEDELJAH

Poganski zamorski poglavar je na nedeljo silil katoličane, naj mu gredo delat. Ti pa so odgovorili: »Ves teden ti radi delamo; toda današnji dan je dan najvišjega Gospoda; danes ti ne bomo delali; danes gremo v cerkev hvalit in moči nabirat za dobro življenje.« — Za ta moški odgovor je vsak dobil 50 udarcev z bičem. Večkrat se je nasilje ponovilo in vedno so se ponovili tudi udarci, ker nihče ni omahnil. Res, ti zamorci osramote nas, evropske katoličane!

ZA KATOLISKO UNIVERZO

V Washingtonu je velika katoliška univerza. Rektor te univerze sporoča, da je v zadnjem času prejel za svojo univerzo 94.334 dolarjev, kar je približno 4.700.000 dinarjev. Ti milijoni pričajo, da ameriški katoličani razumejo, kakšna silna moč je katoliška univerza, ki jo Amerikanci hočejo izpopolniti, vsak zaveden katoliški narod, ki je še ni-ma, pa si jo čimprej pridobiti.

razumnemu cilju. Padli so vsi kot njihova prva žrtve... Bilo je kot v francoski komuni l. 1870, ki je najprej porušila spomenike francoske slave, pobila duhovnike, oplenila vinske zaloge — toda hiša Rotschilda je ostala nedotaknjena...

Paulin Rajko: Pot v Jugoslavijo — brez Rusije (str. 446-447).

Popravi:

V zadnji številki se na 22. strani, desna kolona zgoraj, 1. vrstica namesto: »...publikacijah izkazi kot slepec, pravilno glasi: »...publikacijah izkazali kot s'epec«.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (Jože Godina).